

Raadsvoorstel

Van: Burgemeester en Wethouders
Aan: Gemeenteraad
Collegevergadering: 25 november 2025
Domeinvergadering: 9 december 2025
Portefeuillehouder: Wethouder Hoenderkamp
Opsteller: Karin Martens
E-mailadres: Karin.Martens@maastricht.nl
Telefoonnummer: 043-3503131
Afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling
Volgnummer: 40-2025
Registratienummer: 2025.01406
Raadsvergadering: 16 december 2025
Openbaarheid: Openbaar

Onderwerp

Beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken

Samenvatting

Ontmoetingsplekken vormen een belangrijk onderdeel van de sociale basisinfrastructuur. Om die reden zijn investeringen in kwaliteit, werkwijze en aantallen sociale ontmoetingsplekken wenselijk. In het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken zijn de bouwstenen opgenomen om te komen tot aangename, laagdrempelige, toegankelijke en toekomstbestendige ontmoetingsplekken.

De raad is akkoord met het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken.

Beslispunten

De raad besluit:

1. Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken vast te stellen;
2. De investeringen in de gemeenschapshuizen inzake modernisering, duurzaamheid en toegankelijkheid worden op elkaar afgestemd en integraal uitgevoerd;

1. Aanleiding en bevoegdheden

Het huidige Coalitieakkoord benadrukt het belang van verbinding tussen mensen als een van de grootste maatschappelijke opgaven voor de stad. Dit is ook gereflecteerd in het beleidskader Sociale Basis, dat in april dit jaar door de raad is aangenomen. Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken geeft invulling aan de ambities van dat beleidskader Sociale Basis dat inwoners elkaar op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten in de wijk en stad en dat inwoners zich inzetten voor anderen zodat zij mee kunnen doen en zelfredzaam zijn. Daarnaast beantwoordt het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken aan twee moties die zijn aangenomen door de raad die gericht zijn op het versterken en faciliteren van gemeenschapshuizen.

Het beleidsplan focust op sociale ontmoetingsplekken, met specifieke aandacht voor gemeenschapshuizen, maar ook bijvoorbeeld kleinschalige ontmoetingsplekken zoals huiskamers. De openbare ruimte (zoals pleinen en parken) en commerciële plekken zijn ook belangrijke ontmoetingsplekken waar aandacht voor is in andere beleidsstukken (zoals de omgevingsvisie 2040), maar maken geen onderdeel uit van dit beleidsplan.

We willen ontmoeten beter faciliteren, zeker daar waar het niet altijd vanzelf tot stand komt. We streven naar aangename, laagdrempelige, toegankelijke en toekomstbestendige sociale ontmoetingsplekken in de buurt en de stad als geheel. De plekken dragen hiermee bij aan de versterking van inwoners en gemeenschappen, door positieve effecten op de veerkracht, bestaanszekerheid, gelijke kansen en positieve gezondheid.

Veel sociale ontmoetingsplekken staan voor grote uitdagingen. Het kwaliteitsniveau van sommige plekken is niet meegegroeid met de huidige tijd. Het wordt steeds minder aantrekkelijk om bestuurslid te worden en het wordt ook steeds moeilijker voor vrijwillige besturen om het hoofd boven water te houden. Bij gemeenschapshuizen ligt de nadruk te veel op het rondkrijgen van de exploitatie, door ruimtes te verhuren en daardoor minder op het zijn van een belangrijke maatschappelijke voorziening voor de buurt. En dan nog is er soms alsnog sprake van exploitatietekorten. Niet investeren betekent dat er steeds meer ontmoetingsplekken zullen verdwijnen of gebrekkig functioneren, en juist steeds minder adequate mogelijkheden voor handen zullen zijn voor inwoners in kwetsbare posities om elkaar te ontmoeten. Huiskamers spelen een waardevolle rol en een eigen locatie is daarvoor soms passend, maar een huiskamer dicht bij een gemeenschapshuis is in principe niet wenselijk. Dit leidt tot versnippering van middelen en voorzieningen, terwijl juist bundeling van krachten en functies de maatschappelijke impact en efficiëntie vergroot. Het aanpakken van al deze knelpunten kan een aanzienlijke impuls geven aan ontmoeting en sociale samenhang in onze buurten en wijken.

Bij de ondersteuning van sociale ontmoetingsplekken staat het versterken van bestaande energie en initiatiefracht in buurten en wijken centraal. We gaan hierbij uit van (burger)krachten die reeds in de buurten aanwezig en actief zijn zoals buurtnetwerken, vrijwilligersorganisaties en verenigingen, die de belangrijkste pijlers vormen van een sterke gemeenschap. De besturen van gemeenschapshuizen kunnen er samen met bijvoorbeeld vrijwilligersinitiatieven en Trajekt (opbouwwerk) voor zorgen dat gemeenschapshuizen nog meer voor de inwoners van buurten/wijken betekenen. De behoefte aan ondersteuning hierbij is van bestuur tot bestuur en van buurt tot buurt verschillend. We bieden gerichte ondersteuning waar dat nodig is, maar nemen het niet over. Zo blijven we trouw aan de kern van deze beweging: ruimte geven aan burgerkracht, en die waar nodig versterken.

De bevoegdheid voor het vaststellen van dit beleidskader ligt bij de raad. De buurtanalyse van de ontmoetingsplekken is ter informatie bijgevoegd.

2. Beoogd effect

Het uiteindelijke effect dat we met het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken willen bereiken is het versterken van vitale en saamhorige gemeenschappen in Maastricht, waarbij in al onze wijken sprake is van het behoud of het realiseren van een sterke sociale basisinfrastructuur. Het beleidsplan Sociale ontmoetingsplekken draagt specifiek bij aan het bereiken van de volgende twee deelambities van het beleidskader Sociale Basis:

- Inwoners kunnen anderen op een ongedwongen manier ontmoeten in de buurt en stad.
- Inwoners zijn in staat initiatieven op te zetten. Ze zetten zich in voor anderen zodat zij mee kunnen doen en zelfredzaam zijn;

In relatie tot het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken benoemen we verschillende (deel)effecten:

- Individuele gezondheidswinst en afname van eenzaamheidsgevoelens door ontmoeting;
- Maatschappelijke waarde door middel van het versterken van gemeenschappen in buurten en wijken door faciliteren van ontmoeting;
- Inwoners die gaan participeren/ontmoeten gaan zich meer gezien, gehoord en bij de samenleving betrokken voelen.

Actieve betrokkenheid van al onze inwoners is cruciaal. We faciliteren burgerkrachten daar waar nodig. Dat wil zeggen dat we ondersteunen daar waar het niet vanzelf tot stand komt, dan wel waar extra inzet nodig is om inwoners in kwetsbare posities te bereiken, die anders niet bereikt worden (ongelijk investeren). Op deze manier werken we samen met inwoners aan een zorgzame samenleving.

3. Argumenten

1.1 Ontmoeting is een basisvoorwaarde om te komen tot hechte gemeenschappen

Ontmoeten is cruciaal voor een gezonde en veerkrachtige stad. Het belang van 'ontmoeten' vraagt om vernieuwing van hoe we als gemeente met ontmoetingsplekken omgaan. We investeren al jaren in ontmoetingsplekken, denk hierbij aan de gemeenschapshuizen en kleinschalige ontmoetingsplekken, zoals bijvoorbeeld huiskamers en sociale restaurants, die we faciliteren door het verstrekken van subsidie. Ontmoetingsplekken vormen een belangrijk onderdeel van de sociale basisinfrastructuur. Om die reden zijn investeringen in kwaliteit, werkwijze en aantallen ontmoetingsplekken wenselijk.

1.2 Het voorstel past in het beleidskader Sociale Basis en het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning 2024-2026

Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken is een belangrijk onderdeel van de uitwerking van het beleidskader Sociale Basis Maastricht, dat op 18 maart 2025 is vastgesteld. Dat beleidskader zet in op vitale en saamhorige gemeenschappen door het versterken van netwerken die inwoners verbinden en ondersteunen.

Tevens geeft het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken uitvoering aan het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning 2024-2026. En met name de doelstelling in het beleidsplan om "mogelijkheden tot ontmoeting [te] verbeteren. Inwoners, in het bijzonder inwoners in kwetsbare posities, moeten anderen op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten in de buurt."

1.3 Het beleidsplan is opgesteld n.a.v. moties van de raad

Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken beantwoordt aan twee moties die zijn aangenomen door de raad en gericht zijn op het versterken en faciliteren van gemeenschapshuizen¹. Ze vragen aandacht voor de fysieke staat van sommige gemeenschapshuizen – en de noodzaak om te investeren in modernisering en verbetering - en roepen op tot het bieden van ondersteuning aan besturen van gemeenschapshuizen. Ze maken duidelijk dat er zowel behoefte is aan verbeteringen op het gebied van de fysieke infrastructuur, als aan ondersteunende hulp, waarmee ze de basis leggen voor het versterken van gemeenschapshuizen als essentiële ontmoetingsplekken die goed aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap.

1.4 Ontmoetingsplekken kunnen bijdragen aan het voorkomen van zwaardere ondersteuning en zorg

Sociale ontmoetingsplekken kunnen een preventieve functie vervullen. Door inwoners de mogelijkheid te bieden om elkaar laagdrempelig te ontmoeten, ontstaat er meer sociale samenhang, signaleren buurtbewoners eerder problemen en voelen mensen zich minder eenzaam. Dit draagt bij aan het versterken van het welzijn van inwoners.

1.5 Het beleid ten aanzien van gemeenschapshuizen is aan herziening toe

Voor gemeenschapshuizen is beleid voor het laatst vastgesteld in 1988. Het beleid is gedateerd en biedt geen sterk kader om de huidige uitdagingen aan te pakken. In 2018 is het beleid aangevuld met de Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen (Ogh), die een definitie van het gemeenschapshuis geeft en de verschillende ondersteuningsmogelijkheden vastlegt. De Ogh heeft echter vooral een bestaande situatie juridisch vastgelegd, zonder vernieuwing. Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken en de daaropvolgende uitwerking omvatten een vernieuwing van het verouderde beleid.

1.6 De bouwstenen in het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken bieden een antwoord op knelpunten inzake sociale ontmoetingsplekken

Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken omvat vijf bouwstenen om belangrijke knelpunten van sociale ontmoetingsplekken aan te pakken, namelijk:

1. Subsidie om gezonde exploitaties te faciliteren en de buurtfunctie te versterken;
2. Aantrekkelijk en functioneel maken van Ontmoetingscentra/Huizen van de Wijk;
3. Extra inzet welzijnswerk;
4. Subsidie voor kleinschalige ontmoetingsplekken;
5. Ondersteuning van besturen.

De extra inzet van Trajekt (bouwsteen 3) is met name voor de ondersteuning van besturen inzake de samenwerking met de buurt en voor de toeleiding van inwoners (alle leeftijden) die nog geen gebruik maken van de ontmoetingsplekken. Opbouwwerkers kennen buurten en inwoners in kwetsbare posities vaak goed en zijn deskundig in het maken van verbindingen tussen mensen en initiatieven.

1.7 Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken biedt een afwegingskader (pag. 8 t/m 9) voor keuzes inzake investeringen in sociale ontmoetingsplekken

Enkele elementen uit het afwegingskader:

- We stimuleren het samenbrengen van verschillende sociale activiteiten en organisaties onder één dak, om accommodaties optimaal te benutten, samenwerking én efficiëntie te

bevorderen. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat nieuwe kleinschalige ontmoetingsplekken zoals Huiskamers in eerste instantie in het meest nabijgelegen Ontmoetingscentrum of Huis van de Wijk ondergebracht worden, tenzij er zwaarwegende afwegingen zijn die een andere keuze rechtvaardigen;

- Bij keuzes wordt uitgegaan van 'ongelijk investeren voor gelijke kansen'. De rol van de gemeente wordt groter als inwoners in meer kwetsbare posities verkeren.
- De gemeente kan eigenaar zijn van een pand, maar is niet de eigenaar van de ontmoetingsplekken die daarin worden gerealiseerd. Die rol ligt bij de besturen van de plekken, maar vooral bij de inwoners zelf. De gemeente speelt een faciliterende rol en luistert daarbij goed naar de besturen, burgerinitiatieven, inwoners en andere relevante partners. We verwachten ook van de besturen dat zij de buurt betrekken bij het bepalen van de keuzes en de uitvoering.

1.8 Zonder extra investeringen kunnen de ontmoetingsplekken hun rol niet optimaal vervullen

De extra investeringen zijn onoverkomelijk om de gemeenschappen in de stad en in gebieden met inwoners in een kwetsbare positie in het bijzonder, te versterken.

2.1 De financiële gevolgen van het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken zijn meegenomen in de begroting 2026

De financiële gevolgen van het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken zijn meegenomen in de begroting 2026. Daarbij wordt rekening gehouden met de grote bijdrage van de voorgestelde investeringen in sociale ontmoetingsplekken aan de realisatie van gemeentelijke doelstellingen (Coalitieakkoord, Sociale Visie, Beleidskader Sociale Basis).

3.1 Koppelkansen met de gemeentelijke agenda op het gebied van duurzaamheid en toegankelijkheid worden benut.

De investeringen in gemeenschapshuizen bieden een kans om meerdere beleidsdoelen tegelijk te realiseren. Door investeringen inzake modernisering te koppelen aan duurzaamheidsmaatregelen, zoals energiezuinige installaties en isolatie, wordt niet alleen het comfort verhoogd, maar ook het energieverbruik en de CO₂-uitstoot verlaagd. Tegelijkertijd wordt ingezet op het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid van deze voorzieningen, zodat ook mensen met een beperking volwaardig kunnen deelnemen aan het sociale leven in hun buurt. Door deze opgaven integraal aan te pakken, wordt efficiënt gebruikgemaakt van middelen en wordt de maatschappelijke meerwaarde van de investeringen vergroot.

4. Kanttekeningen

1.1 We zijn afhankelijk van de medewerking van de besturen

Door de bottom-up aanpak is het een gefaseerd proces. De uitdagingen van de besturen van gemeenschapshuizen zijn meegenomen in het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken. We zullen de besturen blijven betrekken bij de vormgeving van de ondersteuning van de besturen. Het betreft een participatief proces, waarbij de onafhankelijkheid en de regie van besturen voorop staat. We gaan als gemeente geen zaken overnemen die de besturen al jaren zelfstandig oppakken en uitvoeren, We gaan de besturen, indien wenselijk en noodzakelijk, in nauw overleg met de besturen, ondersteunen bij het beheer en de exploitatie.

2.1 Het financieel kader is enkel op hoofdlijnen uitgewerkt

Het financieel kader is in hoofdlijnen uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een indicatieve begroting. Omdat bepaalde factoren in deze fase onvoorzien zijn, zoals de keuze van besturen om een Ontmoetingscentrum of een Huis van de Wijk te worden en het aantal subsidieaanvragen voor de modernisering van sociale ontmoetingsplekken, kunnen werkelijke kosten afwijken van deze indicatie. Op basis van de nadere uitwerking van de bouwstenen worden de daadwerkelijke kosten inzichtelijk.

5. Financiële gevolgen

Indicatie van benodigde middelen (x 1000 euro) voor het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken

Aantal Ontmoetingscentra	8	12	20	20	20	20
Aantal Huizen van de Wijk	1	2	4	4	4	4

	2026	2027	2028	2029	2030	Structureel
Bouwsteen 1: Exploitatiesubsidie	716	1.184	2.120	2.120	2.120	2.120
Bouwsteen 2: Aantrekkelijk en functioneel maken van ontmoetingsplekken	240	400	400	200	-	240
Investerings	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Bouwsteen 3: Extra inzet welzijnswerk	338	525	900	900	900	900
Bouwsteen 4: Kleinschalige ontmoetingsplekken	125	125	125	125	125	125
Bouwsteen 5: Ondersteuning van besturen	218	315	315	315	315	315
Subtotaal indicatie jaarlijkse kosten	1.636	2.549	3.860	3.660	3.460	3.700
Indicatie van reeds bestaande jaarlijkse dekking in huidige begroting	406	533	683	683	683	683
Indicatie van benodigd per jaar exploitatiekosten	1.231	2.016	3.177	2.977	2.777	3.017
Indicatie van benodigd per jaar kapitaallasten	PM	PM	PM	PM	PM	PM

Toelichting financieel kader:

Het financieel kader betreft een toelichting van de gefaseerde indicatieve kosten per bouwsteen.

Bij de bepaling van de gemeentelijke kosten zijn er diverse factoren en ontwikkelingen die van invloed zijn op het bepalen van de jaarlijkse exploitatielasten en PM-posten:

- Het betreft een indicatie van de totale kosten indien de geplande Ontmoetingscentra (maximaal 20) en vier Huizen van de Wijk gerealiseerd worden. Er wordt gekozen voor een bottom-up proces, met andere woorden: de realisatie van de ontmoetingscentra gebeurt in nauwe samenwerking met de besturen van de gemeenschapshuizen. Dit maakt gerichte kosteninschattingen vooraf onmogelijk;
- De indicatieve kosten van de verschillende bouwstenen hangen nauw samen, als er bijvoorbeeld minder ontmoetingscentra worden gerealiseerd, dan zijn er minder exploitatiekosten en is er ook minder inzet van het opbouwwerk nodig;
- PM-posten voor investeringen in twee Huizen van de Wijk en een aantal Ontmoetingscentra. We spreken over een PM-post op eventueel benodigde investeringen voor (ver)nieuwbouw, omdat deze nog niet volledig in beeld zijn. Deze keuzes hangen nauw samen met lokale ontwikkelingen, investeringen in duurzaamheid, groot onderhoud van het gebouw en de aanwezigheid van andere ontmoetingsplekken in de buurt. Onze inschatting is dat investeringen mogelijk bij een aantal Ontmoetingscentra en twee van de vier Huizen van de Wijk nodig zijn;
- De onzekerheden rondom de benodigde investeringen maken dat deze nu als een PM-post gepresenteerd wordt. Om toch enige bandbreedte aan te geven kan er gedacht worden aan een bandbreedte van benodigde investeringen tussen de 6 en 10 miljoen euro. Dat vertaalt zich naar jaarlijkse kapitaallasten tussen de € 150.000 en € 300.000;
- Wat betreft de btw: de bedragen in dit voorstel zijn incl. btw. Een groot deel van de bouwstenen wordt ingezet via subsidieverlening; in die gevallen is van btw-heffing geen sprake. Mogelijk dat over door de Gemeente Maastricht gepleegde investeringen btw verschuldigd is. Bij de uitvoering daarvan zal beoordeeld worden of deze btw teruggevorderd kan worden. Indien dat niet het geval is, zal deze btw binnen de beschikbare budgetten worden opgevangen;
- De verplaatsing van de Boeckel, in nauwe samenhang met de nieuwe gymzaal en de nieuwe kerk, maakt dat er een meer zichtbare en centrale plek voor het Ontmoetingcentrum in de Heeg ontstaat. De middelen die in het MJIP zijn voorzien voor de businesscase Centrumplan De Heeg zijn niet toereikend. De inschatting is dat er €1,5 tot €2,5 mio extra nodig is. De denkrichting zou kunnen zijn dat vanuit het thema 'ontmoeten' door sociaal domein een bijdrage van € 1.000.000 wordt gedaan als co-financiering in het centrumplan;
- Aan de dekkingskant zijn de gereserveerde middelen (claim Ontmoeten begroting 2025) toegevoegd aan het budget beleidsplan Sociale ontmoetingsplekken.

6. Vervolg

Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken wordt in december ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De verschillende bouwstenen worden verder uitgewerkt en worden gefaseerd in de tijd waar nodig aan het college voorgelegd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het uitwerken van een aantal subsidieregelingen (bouwsteen 1 en 2). De uitwerking van de aanpak per gebied/gebouw die een PM-posten betreft, wordt gefaseerd aan de raad voorgelegd. Voor de verschillende bouwstenen van dit beleidsplan worden de onderstaande vervolgstappen voorgesteld.

Bouwsteen 1: Subsidie voor een deel van de exploitatie van Ontmoetingscentra en Huizen van de Wijk

De subsidieregelingen voor het vergoeden van een deel van de exploitatie van Ontmoetingscentra en Huizen van de Wijk worden in 2026 opgesteld en opengesteld. Besturen van gemeenschapshuizen kunnen kiezen of ze hier gebruik van willen maken. De gemeente gaat met de besturen van de gemeenschapshuizen hierover in gesprek. Zoals eerder aangegeven onderzoeken we in eerste instantie in 2026 de opties voor een Huis van de Wijk in Pottenberg en Nazareth.

Bouwsteen 2: Aantrekkelijk en functioneel maken van Huizen van de Wijk/Ontmoetingscentra

De subsidieregeling 'Modernisering ontmoetingsplekken' wordt in 2026 opgesteld en opengesteld.

Bouwsteen 3: extra inzet welzijnswerk

De extra inzet van het opbouwwerk van Trajekt zal gefaseerd worden meegenomen in de subsidieverlening aan Trajekt.

Bouwsteen 4: Kleinschalige ontmoetingsplekken

Onder andere om de kleinschalige ontmoetingsplekken te faciliteren wordt de nieuwe subsidieregeling Kracht van de Samenleving uitgevoerd. Deze nieuwe subsidieregeling is in lijn zijn met dit beleidsplan. Denk hierbij aan het stimuleren van de clustering van plekken, tenzij dit niet wenselijk is in de specifieke situatie. De vrijwilligersorganisaties die subsidie kunnen aanvragen voor kleinschalige ontmoetingsplekken worden via verschillende kanalen geïnformeerd over de nieuwe subsidieregeling.

Bouwsteen 5: Ondersteuning van de besturen van ontmoetingsplekken

Het informatie- en participatietraject met de besturen van gemeenschapshuizen is reeds gestart en wordt gecontinueerd. Als onderdeel daarvan zal een werkgroep starten bestaande uit een afvaardiging van besturen van gemeenschapshuizen, om te komen tot een ondersteuningsstructuur.

Participatie

Participatie met besturen van gemeenschapshuizen en inwoners ter voorbereiding van (de uitvoering van) het beleidsplan

Er zijn de afgelopen jaren, maar ook recentelijk², op verzoek van de raad (Domeinvergadering 2-9-2025) gesprekken gevoerd met bestuursleden van gemeenschapshuizen. Tijdens deze gesprekken werd bevestigd dat het beleidsplan tegemoet komt aan de wensen van de besturen om ondersteuning (financieel, administratief, beheer/exploitatie).

Tijdens de Week van de Ontmoeting en tijdens de Stadsdeelbijeenkomsten 2025 werden de inwoners bevraagd of gingen ze met elkaar in gesprek over het thema ontmoeten (zie bijlagen 5 en 6).

Stadsronde

Tijdens de Stadsronde op 12-11-2025 waren raadsleden in de gelegenheid om met besturen in gesprek te gaan over het voorliggende beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken.

Participatie in het kader van de uitvoering van het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken

In het geval van de keuze voor Huizen van de Wijk in Pottenberg en Nazareth, wordt dit participatietraject in nauwe samenwerking met de participatieaanpak Veerkrachtige Wijken vormgegeven. In samenwerking met de Veerkrachtige Wijken aanpak wordt onderzocht of en in welke vorm er in Pottenberg en Nazareth/Limmel, behoefte is aan een Huis van de Wijk. Op de andere plekken in de stad wordt gekeken naar de koppelkansen met (het participatietraject van) de Integrale Onderwijshuisvestingsplannen, de geplande investeringen in bijvoorbeeld duurzaamheid en de andere ontwikkelingen in de betreffende buurten (bijv. relatie met Omgevingsvisie).

Monitoring

Monitoring van de uitvoering en effecten van dit beleidsplan is een integraal onderdeel van de bredere monitoring van het beleidskader sociale basis. Daarbij wordt zowel gekeken naar de voortgang van de inspanningen als naar de effecten die we nastreven. Om dit goed te kunnen volgen, maken we daarom gebruik van inspannings- en effectindicatoren, die in het beleidsplan zijn gespecificeerd.

We denken aan de volgende indicatoren, die we – waar nodig – verder zullen ontwikkelen en aanscherpen, in samenwerking met de afdeling Datagedreven Sturen van onze gemeente:

Maatschappelijk effect	Beleidsdoelen	Effectindicatoren	Inspanningsindicatoren
Inwoners kunnen anderen op een ongedwongen manier ontmoeten	- Minder Maastrichtenaars voelen zich eenzaam - Meer en een grotere diversiteit aan buurtbewoners maakt gebruik van sociale ontmoetingsplekken in hun buurt en voelt zich daar thuis - Meer Maastrichtenaars doen actief mee aan het programmeren en organiseren van activiteiten in en/of het beheer van sociale ontmoetingsplekken.	- In 2030 ervaart 85% van de Maastrichtenaars voldoende contacten met andere mensen te hebben buiten werk, school of huishouden² - Toename van het percentage inwoners dat aangeeft in het afgelopen jaar één of meerdere sociale ontmoetingsplekken te hebben bezocht - In 2030 wordt minimaal 20% van de activiteiten in een ontmoetingscentrum zelf door inwoners geïnitieerd en/of georganiseerd.	- In 2026 wordt een subsidieregeling voor Ontmoetingscentra en Huizen van de Wijk gepubliceerd - In 2026 wordt de subsidieregeling voor de modernisering van sociale ontmoetingsplekken gepubliceerd - De extra (gefaseerde) inzet van opbouwwerk t.b.v. ontmoetingsactiviteiten wordt meegenomen in de subsidie Trajekt vanaf 2026 - De ondersteuning van besturen van sociale ontmoetingsplekken is op vraaggerichte manier vormgegeven.

7. Communicatie

De subsidieregelingen 'Ontmoetingscentra/Huizen van de Wijk' en 'Modernisering gemeenschapshuizen' worden via de kanalen voor overheidspublicaties en via de communicatiekanalen van de gemeente Maastricht bekend gemaakt. Tevens zal over beide regelingen overleg met de besturen van gemeenschapshuizen plaatsvinden.

8. Bijlagen

Bijlage 1	Beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken
Bijlage 2	Buurtanalyse Sociale Ontmoetingsplekken
Bijlage 3	REV-versie – Ingediende wijzigingen bij Raadsvoorstel 40-2025

Bijlage 4	Resultaten ingevulde vragenlijsten deelnemers Week van de Ontmoeting
Bijlage 5	Verslag stadsdeelbijeenkomsten
Bijlage 6	Advies Onafhankelijke Adviesraad Maastricht
Bijlage 7	Reactie college op het advies van de Onafhankelijke Adviesraad Maastricht

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Raadsbesluit

Bijlage 1

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 22 april 2025, Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, registratienummer 2025.01406;

BESLUIT:

1. Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken vast te stellen;
2. De investeringen in de gemeenschapshuizen inzake modernisering, duurzaamheid en toegankelijkheid worden op elkaar afgestemd en integraal uitgevoerd;
3. Een evenredige verdeling van de financiële middelen bij bouwsteen 2 hanteren tussen de Huizen van de Wijk en de bestaande gemeenschapshuizen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 16 december 2025 met inachtneming van amendement.

de griffier,

de voorzitter,

Besluit:

Aangaande het amendement “Een evenredige financiële verdeling tussen Huizen van de Wijk en de bestaande gemeenschapshuizen” van CDA worden 35 stemmen uitgebracht.

Voor het amendement stemmen 35 leden:

dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Meertens (SPM), dhr. Mevissen (SPM)
dhr. Schouten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks)
dhr. Mertens (D66), dhr. Jongen (D66), dhr. Gardien (D66), mw. El Fassih (D66)
dhr. Beckers (CDA), Jan Janssen (CDA), mw. Heine (CDA), dhr. Brüll (CDA)
dhr. Redmeijer (PvdA), dhr. Pellaers (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA)
dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Noteborn (VVD)
mw. Meese – van der Venne (Partij Veilig Maastricht), dhr. Betsch (Partij Veilig Maastricht)
dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Ortjens (Volt)
dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP)
mw. Strik (PvdD)
dhr. Van Est (50PLUS)
dhr. Gorren (SAB)
dhr. Nab (FvD)
dhr. Van Rooij (M:OED)
dhr. Garnier (Maastricht van Nu), dhr. Smeets (Maastricht van Nu)

De raad besluit unaniem dat het volgende amendement wordt **aangenomen**:

BESLUIT:

- Beslispunt 3 toe te voegen, dat luidt:

3. Het volgende uitgangspunt in het beleidsplan op te nemen: “een evenredige verdeling van de financiële middelen bij bouwsteen 2 hanteren tussen de Huizen van de Wijk en de bestaande gemeenschapshuizen.”

Aldus besloten.

Aangaande het (geamendeerde) REV- raadsvoorstel 40-2025 worden 35 stemmen uitgebracht.

Voor het raadsvoorstel stemmen 35 leden:

dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Meertens (SPM), dhr. Mevissen (SPM)
dhr. Schouten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks)
dhr. Mertens (D66), dhr. Jongen (D66), dhr. Gardien (D66), mw. El Fassih (D66)
dhr. Beckers (CDA), Jan Janssen (CDA), mw. Heine (CDA), dhr. Brüll (CDA)
dhr. Redmeijer (PvdA), dhr. Pellaers (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA)
dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Noteborn (VVD)
mw. Meese – van der Venne (Partij Veilig Maastricht), dhr. Betsch (Partij Veilig Maastricht)
dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Ortjens (Volt)
dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP)
mw. Strik (PvdD)
dhr. Van Est (50PLUS)
dhr. Gorren (SAB)
dhr. Nab (FvD)
dhr. Van Rooij (M:OED)
dhr. Garnier (Maastricht van Nu), dhr. Smeets (Maastricht van Nu)

De raad besluit unaniem dat het volgende geamendeerde raadsvoorstel wordt **aangenomen**:

- 1. Het beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken vast te stellen;*
- 2. De investeringen in de gemeenschapshuizen inzake modernisering, duurzaamheid en toegankelijkheid worden op elkaar afgestemd en integraal uitgevoerd.*
3. Het volgende uitgangspunt in het beleidsplan op te nemen: “een evenredige verdeling van de financiële middelen bij bouwsteen 2 hanteren tussen de Huizen van de Wijk en de bestaande gemeenschapshuizen.”

Aldus besloten.

REV-VERSIE - INGEDIENDE WIJZIGINGEN BIJ RAADSVOORSTEL 40-2025

Beleidsplan Sociale Ontmoetingsplekken: kernpunten uit de feedback (op sep 2025 versie) & wijze van verwerking (in dec 2025 versie)

Feedback	Verwerking
<u>Participatie</u> Verschillende raadsleden hebben in de domeinvergadering Sociaal in september '25 verzocht het beleidsplan aan besturen van gemeenschapshuizen en inwoners voor te leggen.	In het beleidsplan dat in september in de domeinvergadering Sociaal is besproken, zijn inzichten van besturen van gemeenschapshuizen en inwoners meegenomen. Deze zijn o.a. opgehaald via overleggen met besturen (waaronder op 25 januari '25 om de beleidsrichtingen te toetsen en verrijken); het burgerberaad 2024; en de onafhankelijke adviesraad Maastricht. De uitgewerkte plannen zijn destijds niet meer voorgelegd, maar op verzoek van raadsleden is dit na september alsnog gebeurd. Er is overleg geweest met besturen van gemeenschapshuizen op ambtelijk (18 en 23 september) en bestuurlijk niveau (9 oktober). Daarnaast is 'ontmoeten' en het beleidsplan onderwerp van gesprek tijdens de stadsdeelbezoeken 2025 die van oktober tot december plaatsvinden. Op 12 november zijn raadsleden in gesprek gegaan met besturen van gemeenschapshuizen tijdens de stadsronde over sociale ontmoetingsplekken. Het algemene beeld van de consultaties is dat er waardering is voor het voorgestelde beleid. Besturen van gemeenschapshuizen en inwoners onderschrijven de bouwstenen. Verschillende concrete suggesties voor aanscherping van het plan zijn verwerkt in de huidige versie – zoals ook blijkt uit het vervolg van deze tabel - en andere punten kunnen worden meegenomen in de uitvoering.
<u>Sturen op inclusie</u> In de domeinvergadering werd opgemerkt dat het beleidsplan de indruk wekte dat huidige gemeenschapshuizen moedwillig (groepen) inwoners buitensluiten en dat er top-down druk uitgeoefend gaat worden om inclusie en diversiteit af te dwingen (bijv dat gemeenschapshuizen gedwongen gaan worden om te turven welke (groepen) inwoners gebruik maken van het gemeenschapshuis). Verschillende bestuursleden van gemeenschapshuizen hebben aangegeven graag meer verschillende (groepen) inwoners te willen bereiken, zoals jongeren en mensen met een migratieachtergrond. Ook in de stadsdeelbezoeken werd opgemerkt dat sommige (groepen) inwoners nauwelijks gebruik maken van bestaande sociale ontmoetingsplekken, waarbij ook	Het college hecht waarde aan inclusie. Echter, de indruk die sommige raadsleden hebben gekregen is niet de intentie geweest wat het beleidsplan wilde overbrengen. De tekst is dan ook aangepast. Zo wordt nu bijvoorbeeld benadrukt dat ontmoeting binnen vertrouwde groepen – zoals buurtgenoten met een gedeelde achtergrond of cultuur – waardevol is, naast ontmoetingen tussen mensen die elkaar anders minder snel zouden tegen komen. Turven is nooit de bedoeling geweest, maar om die indruk te vermijden is de effectindicator gelieerd aan inclusie en diversiteit weggehaald.

Feedback	Verwerking
jongeren en mensen met een migratieachtergrond veelvuldig werden genoemd.	
<u>Ongelijk investeren</u> Verschillende raadsleden merkten in de domeinvergadering in september op dat ontmoetingen faciliteren ook relevant is in welgestelde buurten van Maastricht, want ook daar is eenzaamheid. Daarom stelden zij vragen over het principe ‘ongelijk investeren voor gelijke kansen’ mbt tot sociale ontmoetingsplekken. Besturen van gemeenschapshuizen en ook inwoners onderstreepten het belang van sociale ontmoetingsplekken in de hele stad, maar hebben ongelijk investeren niet ter discussie gesteld.	Het college is het er helemaal mee eens dat het inzetten op ‘ontmoeten’ in de hele stad belangrijk is. Daarom zet het beleidsplan ook in op het faciliteren van kleinschalige ontmoetingsplekken en ontmoetingscentra in de hele stad. Er wordt dus aanzienlijk geïnvesteerd in sociale ontmoetingsplekken in de hele stad. Wel investeren we extra in buurten waar relatief veel inwoners in een kwetsbare positie verkeren (bijv hogere eenzaamheidscijfers, moeite met rondkomen en meer gezondheidsproblemen). Door beperkte financiële middelen, minder uitgebreide kennis, vaardigheden en/of contacten hebben veel inwoners in deze buurten extra behoefte aan - en baat bij - sociale ontmoetingsplekken die door de gemeente ondersteund worden. Deze aanpak sluit ook aan bij het beleidskader sociale basis, dat eerder dit jaar door de raad is vastgesteld, en waar het principe van ongelijk investeren voor gelijke kansen onderdeel van is. In het beleidsplan wordt nu sterker benadrukt dat we sociale ontmoetingsplekken ondersteunen in de hele stad, om het beeld dat het beleidsplan voornamelijk om Huizen van de Wijk draait bij te stellen. Ook is de wat ongelukkige bewoording “buurten waar ‘ontmoeten’ niet vanzelfsprekend is” weggehaald.
<u>Transformatie en centralisatie</u> In de domeinvergadering in september werd opgemerkt dat het beleidsplan te weinig erkent dat er al veel goeds gebeurt in gemeenschapshuizen en te veel inzet op een gehele transformatie. Daaraan gerelateerd werd opgemerkt dat de Huizen van de Wijk overkomen als een centralisatie, omdat het om grote gebouwen gaat die professionele organisaties lijken te gaan overnemen.	Er gebeurt inderdaad al veel goeds in gemeenschapshuizen en andere sociale ontmoetingsplekken. Dat wordt daarom nog duidelijker gemaakt in de tekst. Het woord ‘transformatie’ wordt in de tekst niet meer gebruikt, om te vermijden dat de indruk wordt gewerkt dat alles anders moet. Wel staat vermeld dat de bouwstenen erop gericht zijn om bij te dragen aan het versterken van de rol die sociale ontmoetingsplekken in de wijk en stad kunnen spelen, wat veel besturen van gemeenschapshuizen ook ambiëren. Het doel van het beleidsplan is om bij te dragen aan aangename, laagdrempelige, toegankelijke en toekomstbestendige sociale ontmoetingsplekken. Het beleidsplan geeft aan dat de gemeente eigenaar kan zijn van een pand, maar niet de eigenaar is van de ontmoetingsplekken die daarin worden gerealiseerd. Die rol ligt bij de vrijwillige besturen van de plekken en bij inwoners zelf. De gemeente speelt een faciliterende rol en luistert daarbij goed naar de besturen, burgerinitiatieven, inwoners en andere relevante partners. Het beleidsplan is dan ook niet gericht op centralisatie. Wel staat in het beleidsplan dat als er geen vrijwillig bestuur is, kan een professionele organisatie de rol op zich kan nemen om het functioneren van de plek te waarborgen. Zo blijft de ontmoetingsfunctie behouden voor de buurt, terwijl tegelijkertijd wordt gezocht naar nieuwe vormen van lokaal eigenaarschap door inwoners. In het beleidsplan is verhelderd dat hoe een Huis van de Wijk ruimtelijk wordt vormgegeven, kan verschillen. Soms kan één centrale locatie passend zijn, maar het kan ook gaan om meerdere

Feedback	Verwerking
	locaties die qua aanbod het Huis van de Wijk vormen. Dit is afhankelijk van factoren zoals (de grootte van) beschikbaar vastgoed en de behoeften van inwoners.
<u>Inzet op besparing zorg- en ondersteuningskosten</u> In de domeinvergadering in september werden door een aantal raadsleden opmerkingen gemaakt en vragen gesteld over de mogelijke besparing op zorg- en ondersteuning door te investeren in sociale ontmoetingsplekken. Daarbij werd opgemerkt dat het lijkt alsof de plannen dienend zijn aan het reduceren van zorg- en ondersteuningskosten.	Het beleidsplan benadrukt nu sterker dat ontmoeten cruciaal is voor het welzijn van inwoners, wat de primaire reden is om sociale ontmoetingsplekken te ondersteunen. Het hebben van contact, het kunnen delen van zorgen en ervaring, het vinden van zinvolle activiteiten draagt aantoonbaar bij aan (positieve) gezondheid van inwoners. Het ontmoeten van anderen k�n daarmee bijdragen aan het voorkomen of uitstellen van zorg- en ondersteuningsvragen, wat een waardevol neveneffect is, niet het primaire doel.
<u>Reikwijdte van het beleidsplan</u> Verschillende raadsleden benadrukten in de domeinvergadering van september dat de rol van de gemeente bij het faciliteren van ontmoeten breder is dan sociale ontmoetingsplekken in buurten en wijken (openbare ruimte, broedplaatsen, sportkantines etc) en hadden daarom kritiek op de reikwijdte van het beleidsplan dat zich beperkt tot gemeenschapshuizen en kleinschalige sociale ontmoetingsplekken zoals huiskamers en sociale restaurants. Ook inwoners benoemden in de stadsdeelbezoeken dat naast sociale ontmoetingsplekken de gemeente ook op andere manieren ontmoeten kan faciliteren.	Het college onderschrijft de visie van de raadsleden en inwoners dat de gemeente op uiteenlopende manieren kan bijdragen aan het faciliteren van ontmoeting en het versterken van gemeenschapszin. Dit is bijv. ook te zien in de ontwerp omgevingsvisie, het integraal huisvestingsplan PO, de Visie Urban Sports & Culture en de Uitvoeringsnota Sport- en Bewegingsstimulering, waarin het faciliteren van ontmoeten in de openbare ruimte een belangrijk speerpunt is. Echter, dit specifieke beleidsplan beperkt zich tot gemeenschapshuizen en kleinschalige sociale ontmoetingsplekken. Deze focus helpt om voortgang te boeken op een taai en urgent dossier. Voor gemeenschapshuizen is beleid voor het laatst vastgesteld in 1988, terwijl veel van deze plekken – evenals kleinschalige initiatieven - voor aanzienlijke uitdagingen staan. Met een gericht en toegewijd beleidsplan kunnen we deze plekken versterken en toekomstbestendig maken, zodat ze hun belangrijke rol in de sociale infrastructuur van Maastricht kunnen blijven vervullen.
<u>Uitwerking ondersteuningsstructuur</u> Raadsleden en besturen van gemeenschapshuizen zien de waarde van ondersteuning voor besturen van gemeenschapshuizen (bouwsteen 5). Wel zijn opmerkingen gemaakt en vragen gesteld over de vorm die het gaat krijgen. Zo benadrukten verschillende bestuursleden dat behoeften tussen gemeenschapshuizen verschillen, dus het verzoek tot een divers aanbod en keuzevrijheid. Ook noemden verschillende bestuursleden de interesse in het onderling delen van kennis en het mogelijk gezamenlijk organiseren van bepaalde zaken.	De ondersteuning zal inderdaad divers zijn en niet verplicht, omdat behoeften verschillen. In de tekst wordt dit nu sterker benadrukt. Ook is bijdragen aan kennisdeling en mogelijke samenwerking tussen (besturen van) gemeenschapshuizen toegevoegd aan de opsomming van ondersteuningsbehoeften. Als het beleidsplan wordt vastgesteld zal in de uitvoeringsfase de ondersteuning verder worden vorm gegeven in overleg en samenwerking met de besturen, wat ook al in de eerdere versie vermeld werd.
<u>(Para)commercialiteit</u> Een raadslid stelde de vraag in de domeinvergadering in september of beperkte ruimte kan worden geboden aan gemeenschapshuizen voor commerciële verhuur voor (ongeorganiseerde groepen) inwoners, nu in verschillende buurten	De voorgestelde exploitatiesubsidie voor ontmoetingscentra en Huizen van de Wijk verlicht de druk op het sluitend krijgen van de exploitatie. Tegelijkertijd erkennen we dat het toestaan van een beperkt aantal feesten, koffietafels of andere bijeenkomsten voor buurtbewoners (niet verenigingen) kan bijdragen aan sociale samenhang �n aan het genereren van eigen inkomsten. We gaan verkennen in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om hiervoor beperkte ruimte te

Feedback	Verwerking
nauwelijks buurtcafés meer zijn en die feesten/koffietafels etc. ook kunnen bijdragen aan sociale cohesie. Dit is ook een verzoek dat is geuit door verschillende bestuursleden van gemeenschapshuizen. Net als hierboven genoemd benadrukken zij dat dit niet alleen extra inkomsten kan genereren, maar ook een maatschappelijke functie kan dienen.	bieden. Hierbij wordt ook mogelijke concurrentie met horecagelegenheden in de buurt meegewogen. Dit is een lopend proces, dat niet is opgenomen in het beleidsplan, maar onderdeel uitmaakt van de verdere uitvoering.
<u>Toegankelijkheid</u> In de domeinvergadering in september is toelichting gevraagd op de inzet om gemeenschapshuizen toegankelijker te maken, bijv. of daarbij rekening wordt gehouden met het VN-verdrag Handicap. Ook besturen van gemeenschapshuizen en inwoners benadrukken het belang van de fysieke toegankelijkheid van de gebouwen.	Toegankelijkheid is een belangrijk aandachtspunt in het beleidsplan. In de tekst is nu gespecificeerd dat gemeenschapshuizen worden gescreend op basis van de nieuwe NEN 9120 norm, die in februari 2025 is geïntroduceerd en voortkomt uit het verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.